

VU Research Portal

Tegenmacht

Slingenberg, C.H.

published in

Asiel&Migrantenrecht
2019

document version

Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

Slingenberg, C. H. (2019). Tegenmacht. *Asiel&Migrantenrecht*, 10(4), 154-154.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl

Lieneke Slingenberg

Tegenmacht

Op 18 maart jl. schreef de Raad voor het Openbaar Bestuur in een blog dat het nodig is ‘om het belang van een stevige rechtsstaat die de democratie in toom kan houden opnieuw te bedenken’. Het belang van een staatsinrichting waarin ‘macht gepaard is aan tegenmacht en georganiseerde tegenspraak’ werd onderstreept. Dit staat in een eeuwenlange traditie – voor het eerst uitgebreid geformuleerd en bepleit door Montesquieu – waarin het inbouwen van tegenwicht tegen de verschillende machten essentieel is voor het voorkomen van tirannie.

De onafhankelijkheid van één van die tegenmachten, de rechterlijke macht, staat onder druk. Niet alleen in Polen en Hongarije, maar ook in Nederland. Dat bleek uit het rapport van de Commissie Visitatie Gerechten 2018 dat op 22 maart jl. openbaar werd. Eerder werd dit al erkend in de Eerste Kamer. Op 5 maart jl. werd de motie-Backer aangenomen, waarin de regering wordt verzocht om een visie te ontwikkelen op de toekomst van de rechterlijke macht als onderdeel van de trias. Alleen de PVV stemde tegen. De samenstelling van de Eerste Kamer gaat echter veranderen. Paul Cliteur, nummer twee op de lijst voor de Eerste Kamer van Forum voor Democratie, stelt op de FvD-website dat hij zich juist wil inzetten voor het terugdringen van de invloed van niet-democratisch gelegitimeerde organen en instituties, zoals de rechterlijke macht.

Voor migranten, die niet zijn vertegenwoordigd in de democratisch gelegitimeerde wetgevende macht, is het belang van een onafhankelijke rechterlijke macht extra groot. Door middel van interpretatie van

algemene normen stelt zij de grenzen van een restrictief toelatingsbeleid vast. Op Europees niveau zagen we daarvan recent weer een flink aantal voorbeelden. Het Hof van Justitie oordeelde over het terugsturen van statushouders naar situaties van extreme armoede in andere lidstaten in *Ibrahim en Jawo* (19 maart 2019), over intrekking van een verblijfsvergunning van familieleden op grond van fraude in *Y.Z. e.a.* (14 maart 2019), over de regels die mogen worden gesteld aan bewijsstukken in nareisaken in *E.* (13 maart 2019) en over het verlies van nationaliteit en daarmee van Unieburgerschap in *Tjebbes e.a.* (12 maart 2019). Het EHRM oordeelde over de leefomstandigheden van amv's in detentie en kampen in Calais en in Griekenland in *Khan en H.A. e.a.* (28 februari 2019).

Het belang van de rechterlijke macht in het migratierecht zien we ook terug in dit nummer van *A&MR*, met daarin aandacht voor de genoemde uitspraak in *E.* en de Gülen-uitspraak van de Afdeling, een kroniek over procesrecht en een interview over procederen in Luxemburg. Naast een inhoudelijke analyse van de uitspraken en de betekenis ervan voor vreemdelingen, zou er in dit blad wellicht ook breder gereflecteerd kunnen worden op de functie van de rechter en de verhouding ten opzichte van de andere machten in het algemeen, in het bijzonder wat de positie van de vreemdeling aangaat. Want, om met Herman Tjeenk Willink te spreken, het besef dat de rechterlijke macht de derde macht is, en geen publieke dienst met burgers als klanten, is zwak ontwikkeld in Nederland. ‘Alleen door helderheid over de inhoud van de rechterlijke functie kan tegenwicht worden geboden tegen de toenemende externe en interne druk op de rechterlijke macht.’